

VERJAARDAGSKALENDER

Tante
Truus

Aziz

Jeannette

Familie Boschveld

Wijktheater 18 en 19 januari 2018
Een boekje voor aan de muur

‘Daar kan Boschveld weer trots op zijn’

Vertrouwen is rode draad van voorstelling

Het kan raar lopen. Net op de dag dat de voorstelling *Familie Boschveld* begint, waarschuwt het KNMI voor een zware winterstorm. Genadeloos voor een muziek- en theaterroute die gedeeltelijk door de wijk voert. Het weer liegt er dan ook niet om. Ontwortelde bomen, gekantelde vrachtwagens, weggeblazen voetgangers zelfs. De stations staan vol met mensen die niet verder of zelfs niet meer naar huis kunnen. De laatste keer dat zo'n storm woedde, was jaren geleden. Maar bewoners van Boschveld krijg je niet zo gauw aan het wankelen. Natuurlijk gaat de voorstelling door, hoor je die dag om je heen. Nadat de wind is gaan liggen, beginnen op 18 januari om klokslag zeven uur zo'n honderdvijftig bezoekers aan de route alsof er niets is gebeurd. Een prachtige voorstelling volgt. Iedereen is opgetogen en overduidelijk niet minder opgelucht.

Ook op vrijdag 19 januari gaat alles op rolletjes. Hoewel het wat kouder is dan de dag ervoor, is de belangstelling nog wat groter. Zo'n honderdvijfenzeventig bezoekers gaan vanaf Copernikkel achter routeleider Vincent aan, de Belgische acteur en muzikant die iets meer dan een jaar geleden samen met regisseur Janneke nog tekende voor de regie van *Held van Boschveld*. Een voorstelling die toen alom bewondering oogstte. Dit optreden deed daar niet voor onder. De reacties waren lovend: 'Daar kan Boschveld weer trots op zijn.'

We zijn in de lucht

Vóór Copernikkel doet Boschveld TV van zich spreken. Franko met draaiende camera en Janneke als razende reporter, bijgestaan door Yvonne en Astrid, gaan beginnen met hun allereerste uitzending ooit. 'Zijn jullie zover? 3, 2, 1... En ja, we zijn in de lucht. Dames en heren thuis, fijn dat u kijkt.' Dan doemt het eerste probleem op. De fakkels voor de lichtjesroute zijn er nog niet. Toch maar beginnen, is het algemene oordeel. Aan de andere kant van de Copernicuslaan valt de stoet al stil. Alweer een probleem? Hier kun je niet door, zeggen Kees en Ton voor een rood-wit afzetlint, want er is een vreemd voorwerp gezien. 'Heel vreemd. Het is groot en doodeng. Veel te gevaarlijk met zoveel mensen.' De onverschrokkenheid van de bewoners spreekt weer boekdelen. 'Natuurlijk gaan we verder. Wij komen uit Boschveld!'

Volg de Follower

Het grasveld aan de Voltastraat staat vol met fakkels. Gelukkig, ze zijn gevonden. Alle bezoekers krijgen er een en Vincent speelt en zingt een lied. En dan plotseling verschijnt op de hoek van de straat het 'Ding', het 'Vreemde Voorwerp', de Follower, een kunstwerk van Pieter, dat hij niet veel later als bozige wijkbewoner van commentaar voorziet. Het is meteen ook het allereerste optreden van Jan. Negen jaar en niet bang. Als een volleerd acteur. 'Kijk, dat vreemde ding volgt mij, ik denk dat-ie helemaal niet gevaarlijk is.' De laatste twijfel verdwijnt. 'Volg de Follower', klinkt het. Verkeersregelaar Kai neemt het voortouw.

De kouwe kant

Op de hoek van de Lorentzstraat kloppen twee vrouwen op het balkon net een kleed uit als onder hen het Boschveldkoor 'Dona Nobis Pacem' inzet. De zangers zijn gekleed in gewaden van de NaaiMeetup en hebben stralende verlichting van Maakplaats073 op hun borst. Het is een prachtig lied dat het publiek onder leiding van Marieke zelfs meerstemmig meezingt en moeiteloos overgaat in een balkonscène van Carolien en Karin. 'Hebbe jullie ook een feesje', vragen de twee vrouwen die in onvervalst Brabants hun familie beschrijven en een boekje opendoen over de 'kouwe kant'. Zeer vermakelijk.

Dit boekje hang je op

Een boekje voor aan de muur. Wat is dit nou weer? Gelukkig is het heel eenvoudig. Je leest het als een boekje en je hangt het als verjaardagskalender aan de muur. Aan een spijkertje. In de kamer, de keuken, de gang of op de deur van de wc. Een vlot geschreven boekje/kalender met mooie foto's in een fraai jasje over de muziek- en theaterroute Familie Boschveld op 18 en 19 januari 2018, die 'volle zalen' trok. Om te lezen, door te bladeren of om de foto's nog eens te bekijken van een bijzondere voorstelling. In één oogopslag zie je ook nog eens wie er die maand jarig zijn. Mooi toch.

Doe het samen

De strijdbaarheid van Boschveld mag niet achterblijven. Maryam en Marieke, de een op een klimrek, de ander op een zeepkist ervoor, roepen in een megafoon waar het om gaat. 'Actie, actie,' klinkt het als de stoet aan komt lopen. 'Weg met de armoede, burens zijn belangrijk, zorg voor elkaar, recht op goed onderwijs, vrijheid van denken,' en met een knipoog: 'Meer zaden voor de Boschveldtuin' en 'Meer leuke banden, nog meer aanloop voor de Fietswerkplaats'. Hun boodschap is overduidelijk. 'We moeten het samen doen.' Precies op dat moment zet het Boschveldkoor het meer dan toepaselijke lied 'Samen' in.

Kom maar jongen

Bij de oude pastorie, waar Lucas in de huid van professor Graham Alexander Faraday ('noem me maar Gafke') kruipt, is de Follower, die eerder rustig mee de route volgt, weer onderwerp van gesprek tussen uitvinder Gafke en Pieter, die het als mopperende buurtbewoner Bolderbast allemaal maar niks vindt. Het komt in deze scène uiteindelijk helemaal goed. Zelfs zo goed dat de Follower Pieter volgt als hij op huis aangaat. 'Kom maar, jongen,' roept hij met zijn eerste glimlach van de avond op zijn gezicht.

Als goede burens

Het buitengedeelte zit erop. Vrijwilligers van Parousia, een kerk van de evangelische gemeente midden in Boschveld, heten iedereen welkom. Als de bezoekers binnenkomen, spelen en zingen de Boschveldband en het Boschveldkoor hun eerste tonen. De jassen gaan uit en al gauw zit de ruimte helemaal vol. De voorstelling kan verder. Vincent interviewt Ina, vrijwilliger van de theatergroep van Parousia: 'Janneke kwam tijdens een koffieochtend kennismaken. Of we mee wilden werken. Natuurlijk wilden we dat. We zoeken verbinding. Als goede burens.'

Allemaal familie

Plots neemt Sem het woord. Hij is een van de studenten aan de theateropleiding van het Koning Willem I College. Hij, Joris, Sophie, Tijn, Bo, Nina, Nikky, Sterre en Jolien vertellen alleen of samen de verhalen van wijkbewoners die Janneke eerder heeft opgetekend. Allemaal over familie, vertrouwen, over samenleven, paniekaanvallen, misbruik, terugvechten, verwennen, kamperen vroeger, oma's en opa's, kinderen, kampvuur, Sinterklaas, voor oud-ers zorgen, op het matje roepen en nog veel meer. Onderwerpen uit het leven zelf. Verhalen zoals de bewoners die via de stemmen van de studenten lieten horen.

oud-ers goed afgekort?

'medewerk-ers' niet goed afgekort?

'BoschveldWereldkeuken' moet spatie tussen?

Ademloos kijken

Een van de mooiste scènes is het verhaal van Gaby, grotendeels doof en blind. Student Nikky vertelt haar levensverhaal terwijl tolk Anneloes met vierhandengebaren aan Gaby vertelt wat Nikky zegt. Als net is verteld dat Gaby zo van dansen houdt, komt Mike achter de coulissen vandaan. Op de klanken van de Boschveldband laten Gaby en hij verschillende dansen zien. De ene nog mooier dan de andere. Het publiek is doodstil en kijkt ademloos toe om vervolgens in applaus uit te barsten. Een heel bijzonder optreden. Gaby straalt.

Lekkere hapjes

Janneke en routeleider Vincent sluiten de voorstelling af, bedanken de ongeveer tachtig **medewerk-ers** en nodigen alle bezoekers uit om nog wat te drinken en te proeven van de lekkere hapjes van de **BoschveldWereldkeuken**. Negenjarige Jan, de jongste acteur van het stel, loopt nog steeds rond. Bij 'hoe vond je het, Jan?' kijkt hij alsof hij water ziet branden. 'Spannend,' zegt iemand hem voor, en zelf na enig nadenken: 'Leuk,' en weer iets later 'keileuk!' Het is meteen een mooie, kernachtige samenvatting van een bijzondere wijkvoorstelling.

Kees in warme herinnering

Tijdens het maken van dit boekje/kalender overleed Kees Heemskerk. Volledig onverwacht. Nog kort hiervoor speelde Kees mee in de voorstelling Familie Boschveld. Met volle overgave. Kees was markant en graag gezien. Hij stak jarenlang de handen uit de mouwen voor 'zijn' Boschveld. Op zijn eigen bijzondere en niet-aflatende wijze wist hij samen met andere bewoners te voorkomen dat de wijk als woonbuurt zou verdwijnen. Hij zette Boschveld weer op de kaart.

Boschveld verliest een bijzonder man. Iedereen kende Kees en Kees kende iedereen. Natuurlijk is niemand onmisbaar, maar Kees komt aardig in de buurt.

Foto onder: Vincent speelt 'Stairway To Heaven' voor de dansers.

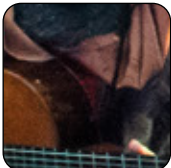
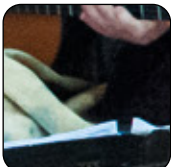
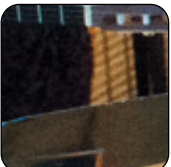
Gaby en Mike dansen de sterren van de hemel

Het luidste applaus van de avond

‘Janneke vroeg me of ik mee wilde zingen in het Boschveldkoor,’ vertelt Mike van Dartel. ‘Nee, nee, zingen is niets voor mij, antwoordde ik, maar ik kan wel aardig dansen. Nou, dan wist Janneke wel een danspartner voor mij.’ Niet veel later was Gaby Wynia met Mike aan het oefenen voor de voorstelling *Familie Boschveld*. ‘Twee maanden, twee uurtjes in de week.’ Het duo danst – apart van elkaar – al vele jaren en dat was goed te zien. En op zich was het niet zo bijzonder, ware het niet dat Gaby nagenoeg doof en blind is. Dat gaf de dans-act ook voor het publiek iets extra’s. De toeschouwers klapten hun handen stuk. Het luidste applaus van de avond.

‘volgend’ moet zijn ‘volgende’

Gaby’s horen en zien is met de jaren achteruitgegaan. Ondanks haar beperking staat zij blijmoedig en zelfbewust in het leven. ‘Ik ben al tien jaar getrouwd met een lieve man en heb twee schatten van kinderen. Ik doe alles, maar heb soms wat hulp nodig. Bijvoorbeeld van Anneloes, die met handgebaren de voorstelling twee dagen voor mij heeft getolkt. Dansen is mijn grootste hobby. Dat maakt me gelukkig. Daarom ben ik ook coördinator van Blinde Liefde voor Salsa, een dansclub in BBS Boschveld. Mijn ouders en de moeder van Mike zijn naar ons komen kijken. Dat maakte me trots. Natuurlijk doe ik **volgend** keer weer mee, jij, Mike?’

01	02	03	04	05	06	07	08
	09	10	11	12	13	14	15
		16	17	18	19	20	21
			22	23	24	25	26
			27	28	29	30	31

Parousia staat midden in Boschveld

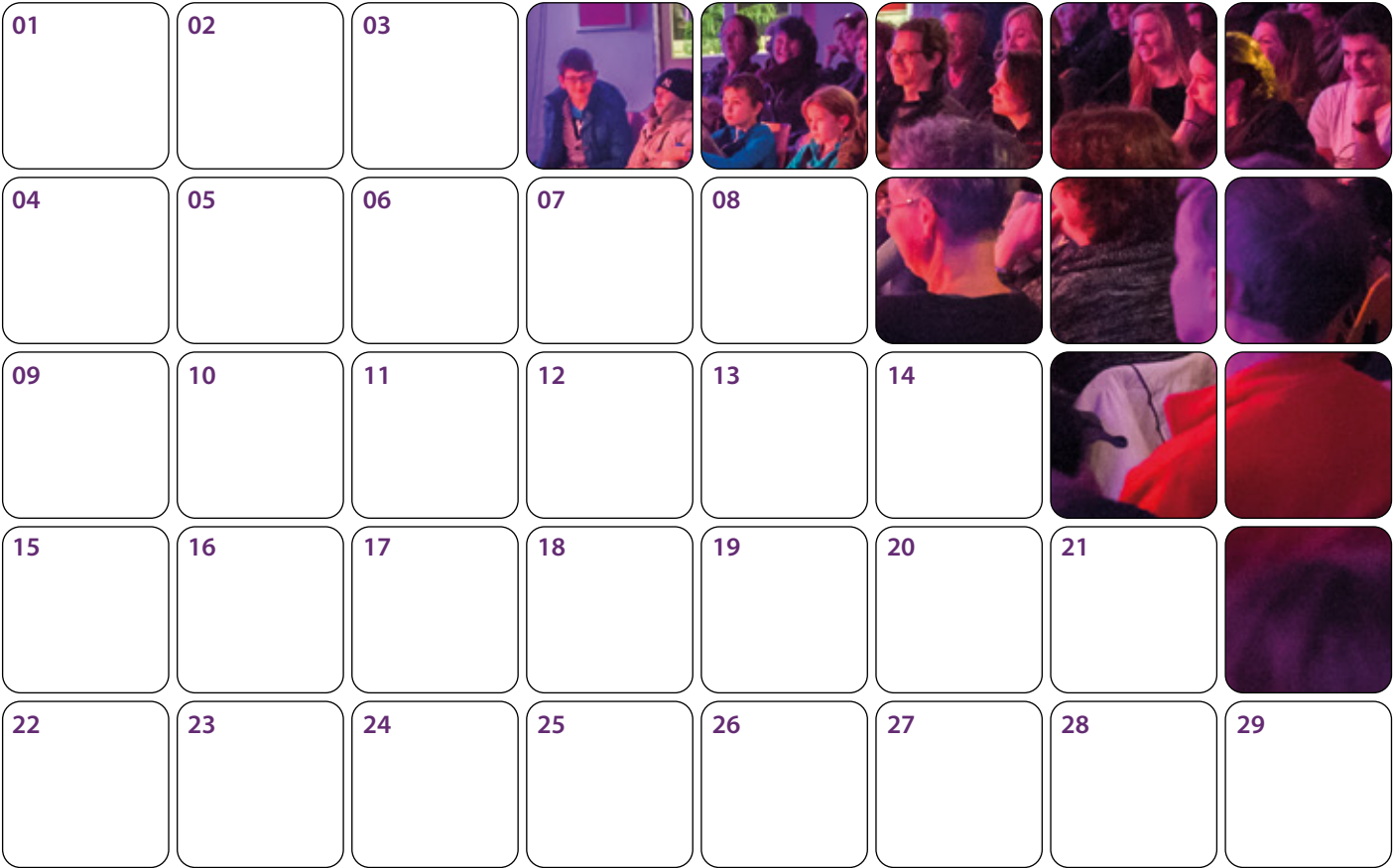
Twee avonden afgeladen vol

Met enige moeite kun je in Parousia een kerkgebouw herkennen, het is veeleer een mooie, gezellige en warme ruimte van de evangelische gemeente, die ook nog eens midden in Boschveld staat. De van oorsprong katholieke parochiekerk was na de lichtjestour door de wijk, het toneel voor het binnengedeelte van de voorstelling *Familie Boschveld*. Twee avonden zat het gebouw afgeladen vol. Ina van der Wekken, coördinator kerktheater van Parousia: ‘Het was voor ons ook

een compleet nieuwe ervaring en ik kan niet anders zeggen dan dat het een geweldig succes is geweest. Een mooie eersteling, die wat mij betreft zeker voor herhaling vatbaar is.’

‘We wilden al langer meer betekenen voor de wijk en onze deuren openzetten. Dat probeerden we met koffieochtenden. Die liepen eerlijk gezegd niet zo goed. Maar op de laatste ochtend, tien minuten voor tijd, liep Janneke binnen voor een

praatje. Of meedoen aan *Familie Boschveld* iets voor ons was. Van het een kwam het ander. En een mooie voorstelling was het gevolg. Al jaren organiseren wij in onze Parousia-familie kerst, toch heb ik al jaren een grote wijkkerstviering voor ogen. Het is een belangrijke periode voor iedereen en niet alleen een religieus feest. Ja, dat zou ik geweldig vinden, want zo’n samenwerking smaakt naar meer.’

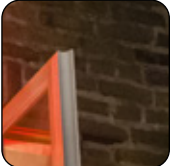
Wil de echte uitvinder opstaan

'voor de pastorie' , voor de 'pastorie'?

Follower steelt de show mopper-ende, goed afgekort?

De ene uitvinder is de andere niet. Tijdens de voorstelling kruipt Lucas Kastelijn in de huid van professor Graham Alexander Faraday, ook wel 'Gafke' genoemd. Hij gaat 'voor de pastorie' in gesprek met de bozige en mopper-ende buurtbewoner Bolderbast, gespeeld door Pieter Verhees. Gafke laat maar wat graag weten dat hij de uitvinder is van de Follower, een zelfsturend gevaarte op wielen, of beter gezegd alleen maar wielen. Hij geeft hoog op over zijn op zwaartekracht bewegende uitvinding en probeert Bolderbast uit te leggen dat de Follower niets kwaads in de zin heeft. Dan al hoor je stemmen in het publiek die beweren dat Pieter de eigenlijke uitvinder is. Niet in de voorstelling, maar in het echt.

Lucas woont in Boschveld en Pieter 'in de buurt'. Ze zijn kunstenaars, theatermensen en 'knutselaars', en zij vinden de Follower een aardig voorbeeld van dat laatste. Terwijl Pieter al jaren meespeelt in de Boschveldband en dus ook in de voorstelling *Familie Boschveld*, keek Lucas voorafgaand aan de twee-daagse naar de manier waarop je van al die verschillende theaterbrokstukken één voorstelling maakt. Dat is hem goed afgegaan. Het kwam trouwens nog helemaal goed tussen Bolderbast en de Follower. Toen het publiek rechts afsloeg naar Parousia, zag je die twee gezellig keuvelend de andere richting uit naar huis lopen. Het kan verkeren.

01	02	03	04	05	06	07	08
09				10	11	12	13
14				15	16	17	18
19				20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31

Het Boschveldkoor past kleding van de NaaiMeetup.

Buurtgroepen kleden voorstelling aan

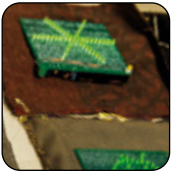
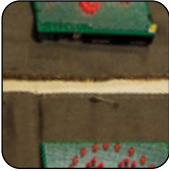
Licht in de duisternis

In Boschveld gebeurt van alles. Niet alleen tijdens evenementen, zoals de voorstelling *Familie Boschveld*, maar het hele jaar door. Allerlei buurtgroepen – thuis in Copernikkel – steken de handen uit de mouwen. De Fietswerkplaats bijvoorbeeld, de Boschveldtuin, De Vrije PC, de Reparatiestraat, de Taallessen en de Klussendienst. Niet te vergeten de NaaiMeetup, die de kleding maakte voor het Boschveldkoor. In opdracht, een weg die ze vaker willen gaan bewandelen. Elke

vrijdagochtend komen zo'n vijftien tot twintig vrouwen en soms een man bij elkaar om kleding, gordijnen en andere dingen te maken en te verwerken. Op dinsdag komen de opdrachten aan de beurt.

Maakplaats073 – de jongste telg aan de Boschveldboom – zorgde voor de verlichting. Honderden led-lampjes kleurden de kleding van de zangeressen. 'We willen kinderen en volwassenen

van 8 tot 99 in contact brengen met allerlei technieken, of een combinatie daarvan. Uitdagen, zeg maar. Een trui met led-verlichting bijvoorbeeld of een bouwwerk van rietjes en ongekoekte spaghetti. Of iets met zonnecellen. Je kunt het zo gek niet bedenken.' Na afloop van de twee voorstellingen liet de BoschveldWereldkeuken zien wat ze zoal op tafel zetten. De hapjes vonden gretig aftrek. De vrouwen hebben alleen al in 2017 ruim tachtig cateringklussen achter de rug.

01	02	03	04	05			
06	07	08	09	10	11		
12	13	14	15	16	17	18	19
		20	21	22	23	24	25
			26	27	28	29	30

De wereld maakt muziek

De warme klanken van de Boschveldband

Franco Kouwenberg is een van de zeven muzikanten die de Boschveldband rijk is. Als percussionist van het eerste uur verdween hij een periode uit beeld maar doet hij sinds enige tijd weer mee. Heleen 't Hart is ook iemand van het begin en is altijd gebleven, nu alweer enkele jaren. 'We spelen wereldmuziek,' legt Heleen uit. 'Veel uit Oost-Europa maar ook eigen liedjes. We treden overal op, laatst nog bij de Dag van de Dialoog, bij de kinderboerderij in de Kruiskamp en in de Muzerije. Maar het meest spelen we in Boschveld. Bij allerlei evenementen en bijeenkomsten. Muziek brengt mensen samen en zorgt voor gelijkwaardigheid. Dat willen we met onze muziek voor elkaar krijgen.'

Vorig jaar april overleed Frans Leonard, de mandolinespeler van de band. Tot op het laatst deed hij mee, zelfs met veel pijn. Franco: 'Behalve dat Frans en ik samen muziek maakten, was hij een heel goede vriend van me. Ik mis hem elke dag. Het was Frans die me de muziek in sleurde. Om zijn erfenis levend te houden speel ik tegenwoordig zo goed en zo kwaad als het gaat op zijn mandoline. Op zijn sterfbed hebben we nog gespeeld en gezongen. Ik hoop dat-ie dat nog heeft meegekregen. Na de crematie hebben we nog lang in het café gezeten. 'Heleen: 'Alsof er iemand van de familie doodging.'

Vincent Geurts en Vincent Verbeeck.
Foto onder: Ottilia Kasbergen (links).

Laat die gasten maar spelen

Uit binnen- en buitenland

De ene Vincent woont in Brussel, de andere verblijft een groot gedeelte van het jaar in Frankrijk. Beiden hebben een Bossche achtergrond. Ze zijn musicus en zanger en de een is ook nog acteur. Ze sloten moeiteloos aan bij de voorstelling *Familie Boschveld* en dat deden ze in verschillende rollen. De ene Vincent was tourleider, acteur, accordeonist, zanger en musicus in de Boschveldband. De andere Vincent speelde gitaar en begeleidde sommige studenten bij hun verhalen, speelde

mee in de Boschveldband en zong als enige man in het Boschveldkoor. Ze gaven de voorstelling óók nog eens een internationaal tintje.

Eén?
Een van de mooie stemmen op de avond is die van gastzangeres Ottilia Kasbergen, het zusje van Janneke, helemaal overgekomen uit Amsterdam om aan de voorstelling *Familie Boschveld* mee te doen. Zij zingt het prachtige zigeunerliedje 'Ederlezi'. Dat doet ze samen met Elsa Reis en Lisette

van Schijndel, bijgestaan door de rest van het Boschveldkoor en begeleid door de Boschveldband. Het is een liedje over de lente. Misschien wel eentje dat ze opdeed op een van haar reizen over de wereld. Het paste prachtig bij de twee avonden en het onderwerp van de voorstelling. 'Het was geweldig fijn om mee te doen.'

Familie Boschveld, cursief?

				01	02	03	04
				05	06	07	08
		09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30

Foto onder: Elena.

Elena zingt haar mooiste lied

Boschveldkoor laat zich horen

‘Het liedje dat we tijdens de voorstelling lieten horen, zong mijn moeder al voor me toen ik klein was,’ zegt Elena Modorenko, die voor de liefde van Oekraïne naar Nederland en Den Bosch is gekomen. ‘Het heet “Georgian Song”. Het gaat over liefde en hoop, een lied dat je in je hart voelt, waarin je kunt wonen. Ik zing en speel al heel lang. Ik ben nu zelfs Nederlandse liedjes aan het schrijven. En ik hoop daar nog eens mee op te treden. Of ik nog wel eens heimwee heb? Natuurlijk, maar ik zie mijn moeder elk jaar drie weken hier of daar en we skypen elke dag. Soms meerdere keren per dag.’

Het Boschveldkoor telt één man en negen vrouwen. Bijgevoerd voor de voorstelling *Familie Boschveld* en na zo’n tien keer oefenen ‘voor de leeuwen gegooid’. Boukje de Ruijter: ‘Ik heb zo ontzettend genoten. Lekker gezongen, heel ontspannen en leuk onder elkaar. Het klikte erg goed. En al zeg ik het zelf, de liedjes waren prachtig. Het Russisch liefdesliedje van Elena, maar ook het zigeunerliedje “Ederlezie” – lied van de lente – en een Aboriginalsong. Net als “Samen”, dat eigenlijk het lijflied van Copernikkel en Boschveld zou moeten zijn.’ En nu? ‘We gaan door als Boschveldkoor,’ vertelt Marieke Ermatinger. ‘Sinds de voorstelling hebben we al twee nieuwe aanmeldingen gekregen.’

01	02	03	04	05	06		
07	08	09	10	11	12		
13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24		
25	26	27	28	29	30	31	00
					Hier staat '00' . . .		

Maryam (links) en Marieke roepen op tot actie.

Boschveld is strijdbaar als altijd

Maryan, moet zijn zien, en zonder komma?
Maryam

‘Actie, actie,’ klinkt het aan de Copernicuslaan

‘We wilden de kracht van vrouwen laten zien, en van de wijk,’ zegt Maryan Movahedi over haar optreden samen met Marieke Smeets tijdens de voorstelling *Familie Boschveld*. Met twee megafoons riepen zij iedereen op tot actie. Naast hen hing een groot spandoek met dezelfde boodschap. Marieke: ‘Die sociale strijd is nog steeds nodig. In Boschveld laten we dat dagelijks zien. Maar nog meer mensen kunnen meedoen. Daarom vroegen we medewijkbewoners uit hun

huizen te komen en zich aan te sluiten, mee te doen. Samen met al die bewoners die al actief zijn.’

Maryam: ‘Ik kom oorspronkelijk uit Iran. In de tijd dat Khomeini aan de macht kwam, ben ik weggegaan en in Oostenrijk terechtgekomen. Ik was toen zeventien. De laatste ongeveer twintig jaar woon ik in Nederland en Den Bosch en ben al jaren actief in Boschveld. Iran is voor mij een afgesloten hoofdstuk. Je bent thuis waar je huis

staat. Het gaat in het leven om vrij leven en vrij denken, in Iran kon dat niet. Zowel Marieke als Maryam kennen het actievoeren nog van vroeger. In Oostenrijk maakte Maryam zich sterk voor vrouwenrechten en in Nederland voerde Marieke actie voor bijvoorbeeld het opknappen van oude wijken en voor betaalbare woningen. ‘Het voelde weer als vanouds met die megafoons en dat spandoek.’

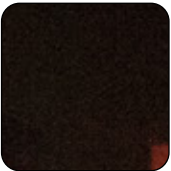
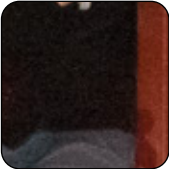
01	02	03	04	05	06		
07	08	09	10	11	12		
	13	14	15	16	17	18	19
		20	21	22 moet zijn 22	23	24	25
		26	27	28	29	30	31

Foto onder: De familie Karacan bekijkt de drukte voor haar woning.

'Hebbe jullie ook 'n feesje?'

'Familie Boschveld' cursief?

Volkstoneel van Carolien en Karin

Carolien van de Sande en Karin Nievelstein spelen al jarenlang in het Buxtelse BOXtheater. Ze moeten indruk hebben gemaakt op Janneke, die daar een tijd geleden een voorstelling regisseerde, want ze haalde de twee naar Den Bosch voor de theaterroute Familie Boschveld. Karin: 'We speelden een echt verhaal van iemand uit de wijk. Als moeder en dochter, twee echte Bossche hard getaalde vrouwen. Met een grote bek, maar ook met een klein hartje. Eigenlijk ging onze scène over de onvoorwaardelijke liefde tussen moeder en dochter. En dat op een balkon midden in Boschveld. Vooraf waren we wel een beetje onzeker over hoe de tekst zou vallen, want die was soms niet flauw. Gelukkig viel het alles mee.'

'We speelden op het balkon van de familie Karacan,' vertelt Carolien. 'Een opa en oma van Turkse afkomst. Een fantastisch gastgezin dat ons volledig in de watten legde. Geweldig om mee te maken. Hun kleinzoon Burak kwam elke avond om te tolken en te regelen. "Hebbe jullie een feesje?" vroegen wij toen de lichtjesticht bij ons stilstond. "Nou, wij ook," zeiden we erachteraan. Het publiek begon spontaan "Lang zal ze leven" te zingen. De tweede avond gebeurde precies hetzelfde. Het was keileuk om te doen. Het waren twee bijzondere avonden in Boschveld. Als we nog eens een uitnodiging krijgen, hoeven we niet lang na te denken.'

01	02	03	04	05	06	07	08
09	10	11	12	13	14	15	16
		17	18	19	20	21	22
				23	24	25	26
				27	28	29	30

Nikky kruipt in de huid van Gaby, op de achtergrond vertaalt Anneloes het verhaal met vierhandengebaren.
Foto onder: Sophie speelt Fatiha

Studenten geven stem aan bewoners

‘Kleine kinderen kleine zorgen, grote kinderen grote zorgen’

Nikky van Beek en Sophie van Slooten volgen de theateropleiding aan het Koning Willem I College. Zij zijn twee van de negen studenten die tijdens de voorstelling *Familie Boschveld* in de huid kropen van bewoners van Boschveld. Nikky vertelde het verhaal van Gaby, nagenoeg blind en doof. ‘Haar verhaal sprak me enorm aan. Gaby heeft een beperking, maar staat desondanks hoopvol en krachtig in het leven. Zo ontzettend positief. Daar kun je alleen maar bewondering voor heb-

ben. Veel mensen mogen denken dat iemand die nauwelijks ziet en hoort ergens stilletjes in een hoekje zit, Gaby bewijst het tegendeel. Ze is juist een hele sterke vrouw.’

‘Mijn verhaal was dat van Fatiha, een Marokkaanse bewoonster van Boschveld,’ vertelt Sophie. ‘Zij heeft al grote kinderen en verwoorde de grote verschillen tussen nu en vroeger: “Toen praatte je met elkaar en keek je samen tv. Nu zit iedereen

alleen maar op de telefoon en de tablet te kijken. Op Facebook en zo. Laatst zag ik een aantal volwassen vrouwen die allemaal op hun telefoon zaten te turen, niemand praatte met elkaar. De gezelligheid is weg. Over je kinderen maak je je altijd zorgen, klein of groot. Dat heb ik altijd gehad. Voor je kinderen heb je veel over. Je moet ze niet te kort houden, maar ook vrij laten.”

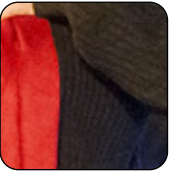
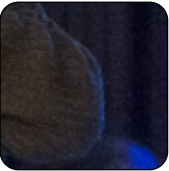
01	02	03			04	05	06
07	08				09	10	11
12	13	14				15	16
17	18	19		20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31

Foto onder: Rick Hooijberg en Wieke Wijnen.

Achter de schermen gebeurt van alles

De onzichtbare mensen van de voorstelling

Aan de voorstelling *Familie Boschveld* werkten ruim tachtig mensen mee. Een gedeelte als acteur, zanger, muzikant, danser en verhalenverteller. De anderen werkten onzichtbaar voor het publiek achter de schermen. Tanja Embrechts was een van hen. 'Je bent met duizend-en-een dingen bezig. Van bellen en mailen tot affiches ophangen en flyers in de bus stoppen. Je vraagt bewoners mee te helpen, doet boodschappen, zet alles klaar en ruimt weer op. Je zorgt dat de buurtgroepen vooruit kunnen. Vaak zijn het kleine dingen, maar o zo belangrijk.' Ook Wieke Wijnen van Copernikkel was vele uurtjes in touw. 'Het meeste wat we deden liep gesmeerd, soms zat het wat tegen.'

'De aangevraagde vergunning bijvoorbeeld die maar niet binnenkwam. Of neem een van de sponsors die had toegezegd, maar op het laatste moment afhaakte. Dan zit je wel even met je handen in het haar. Uiteindelijk is alles op zijn pootjes terechtgekomen.' Rick Hooijberg deed de productie van de voorstelling. 'Je bent met van alles bezig. De technische kant, het geluid en de belichting. De opbouw en de afbouw. De fakkels en de aankleding van Parousia. En niet te vergeten al die lastminutedingen. Kai Herwijn was daarbij steun en toeverlaat. Als dan alles goed loopt, ben ik altijd dik tevreden.' Wieke: 'Zonder áchter de schermen heb je nu eenmaal geen vóór de schermen.'

01	02	03	04	05	06	07	08
09	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
		25	26	27			
		28	29	30			

'Laat de volgende voorstelling maar komen'

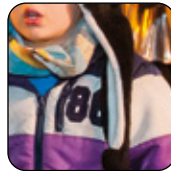
Boschveld verdient 't als geen ander

'We hebben veel geluk gehad,' zegt Janneke Franke terugblikkend op de tweedaagse voorstelling. 'Voor hetzelfde geld waren we finaal van de straat geblazen en door en door verregend. Gelukkig hield de winterstorm het op tijd voor gezien. Ik heb er vooraf slecht van geslapen. De voorstelling ging over vertrouwen, nou dat werd met dit barre weer danig op de proef gesteld. Ik ben dik tevreden. Een grote opkomst, geweldige optredens en lovende reacties spreken voor zich.

Volle bak en veel enthousiasme. Daar hebben we met ruim tachtig acteurs, zangers, dansers, muzikanten, verhalenvertellers en mensen achter de schermen meer dan ons best voor gedaan.'

De voorstelling heette *Familie Boschveld* en misschien wel daarom was Jannes familie goed vertegenwoordigd. Vriend Lucas, zoon Jan met zijn eerste optreden en zus Ottilia speelden en zongen mee. Haar ouders, zus en andere familie-

leden zaten in het publiek. Zichtbaar te genieten. Janneke: 'Of er na *Held van Boschveld* en *Familie Boschveld* een derde wijkvoorstelling komt? Twee keer ging het fantastisch. Dus waarom niet? Al gaan bewoners uit Boschveld niet gauw naar bijvoorbeeld het Theater aan de Parade of naar festival Boulevard, Boschveld verdient theater en dat gebeurt hier op vruchtbare grond, zoals we hebben laten zien. Laat de volgende voorstelling maar komen.'

01	02	03	04				
05	06	07	08	09			
10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31

DECEMBER

Familie

BOSCHVELD

WEES WELKOM!

18/19 januari 2018

aanvang 19:00

Gratis!
entree!

Familie Boschveld van naam en faam

Acteurs

Vincent Verbeeck
Janneke Franke
Yvonne van Broekhoven
Maryam Movahedi
Marieke Smeets
Kees Heemskerk
Ton Joore
Pieter Verhees
Jan Kastelij
Carolien van de Sande
Karin Nievelstein
Lucas Kastelij
Sem Meeuwesen
Joris Buizer
Sophie van Slooten
Tijn Luijben
Bo van Schaardenburg
Nina Wijk
Nikky van Beek
Jolien de Haas
Sterre Okkerse

Dansers

Mike van Dartel
Gaby Wynia
Tolk: Anneloes Veldwachter
Dansdocent: Karin Karamat Ali

Boschveldkoor

Dian van Hattum
Jaqueline Henskens
Elena Modorenko
Elsa Reis
Lisette van Schijndel
Otilia Kasbergen
Marieke Ermatinger
Vincent Geurts
Boukje de Ruijter
Joanda van Geffen

Boschveldband

Pieter Verhees
Heleen 't Hart
Ahmad Motlagh
Benham Ghornabi
Lisette van Schijndel
Franko Kouwenberg
Kees van Schijndel
Bart Oosterveld
Janneke Franke

Gastmuzikanten

Vincent Geurts
Otilia Kasbergen
Vincent Verbeeck

Boschveld TV

Franko Kouwenberg
Astrid Rommens
Yvonne van Broekhoven
Janneke Franke

Achter de schermen

Peggy Knobel
Jonneke Hermans
Selma Korthout
Leo Stoffelen
Jeannette van Lier
Tanja Embrechts
Renz van Leeuwen
Sacha Wijmer / Bewoners-
commissie Paleiskwartier
Manita Kieft / Muzerije
Yassin Mami / BBS

NaaiMeetup

Leidi Haaijer
Sakina Lyarnazi
Nadia Ouzahir
Selma Kromhout
Rowan Grefkens

Maakplaats073

Rien Mertens
Leidi Haaijer
Mike van Dartel
Willem van Engelen
Marco van de Brand
Xander

BoschveldWereldkeuken

Sakina Lyarnazi
Yamna Lyarnazi
Maryam Movahedi
Nadia Ouzahir

Parousia

Ina van der Wekken
Henk Rouvoet
Paulette Rouvoet
Christa Dam
Inge Walbeek
Rob Hendriks
Harry Willemsen

Geïnterviewden

Nadia Dgogh - de Bruin
Filip de Bruin
Patricia Heijmans
Nollie Vera
Marieke Smeets
Gaby Wynia
Selma Kromhout
Jack Eduards
Fatima Fares

Samenstelling & regie

Janneke Franke

**Fondsenwerving
& coördinatie**
Wieke Wijnen

Dramaturgie

Lucas Kastelij

Productie

Rick Hooijberg / LEF Producties

Logistiek

Ton Joore
Kai Herwijn
Astrid Rommens

Techniek

Muzerije / Mercury Rental

Affiche

Lucas Kastelij

Boekje

Tekst: Wim van Deurzen
Foto's: Olaf Smit
Vormgeving: Henk Stuiver

Sponsors / subsidiënten

Gemeente 's-Hertogenbosch
(Wijk- en Dorpsbudgetten)
Buurt Cultuurfonds BrabantWonen
Prins Bernard Cultuurfonds
Sociaal Fonds Den Bosch
BBS Boschveld
Stichting Dynamis

In een kleurrijk Boschveld

Boschveld is een bijzondere wijk met bijzondere bewoners. Het ligt aan de westkant van 's-Hertogenbosch. Achter het station en langs het spoor wonen en leven meer dan 3000 mensen in zo'n 1500 woningen. Boschveld is een kleurrijke wijk met ruim veertig procent bewoners van buitenlandse komaf. Er huizen zestig nationaliteiten. Is zo'n mix van bewoners elders weleens een bron van spanningen, in Boschveld is daar eigenlijk weinig tot niets van te merken. Bewoners wonen als goede burens samen, zijn actief en hebben duidelijk iets over voor hun wijk. Dat zie je terug aan de vele activiteiten en initiatieven die Boschveld rijk is. Boschveld is een plek waar activiteiten elkaar bevruchten en versterken alsof het de gewoonste zaak van de wereld is.

Ramon en Frans waren er gewoon bij

Enkele maanden geleden overleed Ramon Raghobier, een bekende en schilderachtige verschijning in Boschveld en niet minder in Copernikkel. Zijn dood kwam volledig onverwacht. Een indrukwekkende crematie met veel aanloop uit Boschveld volgde. Op de tweede avond van de voorstelling *Familie Boschveld*, stond Ramons foto voor het podium. Die stond naast de foto van Frans Leonard, de mandolinespeler van de Boschveldband die na een vervelend ziekbed dit jaar ook overleed. Ramon en Frans waren er tijdens de voorstelling *Familie Boschveld* gewoon bij.

De bakfiets van Ton

Voor sommigen begon de voorstelling al op woensdag. Voor Ton Joore bijvoorbeeld. Hij reed met Marwan en Mussa van de Fietswerkplaats op de met affiches beplakte en versierde wijkbakfiets door Boschveld. Met een megafoon en potten en pannen riepen zij iedereen op om op donderdag en vrijdag naar **Familie Boschveld** te komen kijken. En druk was het.

Ineens was daar een nieuwe acteur

Brhane Shishay is actief in de Fietswerkplaats. Op vrijdagavond zag hij aan de Copernicuslaan twee bekenden staan. Maryam en Marieke waren zich aan het voorbereiden op de komst van de bezoekers van de voorstelling Familie Boschveld. 'Kom er maar bij staan,' zeiden de twee. Toen het publiek de hoek omkwam stond daar ineens een nieuwe acteur met pan en deksel de 'actie' te ondersteunen.

Kijk nog eens terug op YouTube

Was Boschveld TV nou theater of zonden ze nu echt uit? Niemand wist het precies. Een uitzending was het niet, maar de voorstelling werd wel degelijk opgenomen en later gemonteerd door Franko Kouwenberg, de cameraman van Familie Boschveld. Het filmpje **is zien** op YouTube en te vinden op www.copernikkel.nl. Leuk om nog eens terug te kijken.

Thuis in Copernikkel

Midden in het winkelcentrum van Boschveld vind je – verdeeld over twee panden - werkwinkel Copernikkel. Daar zijn allerlei wijkinitiatieven en buurtgroepen onder dak. Als onder een paraplu. Copernikkel is een broedplaats van ideeën, plannen en wensen. Een middelpunt in de wijk waar dromen werkelijkheid worden en bewoners de handen ineenslaan. Waar allerlei lijntjes bij elkaar komen en mensen voor elkaar zorgen. Samenredzaam heet dat. Bij Copernikkel loop je makkelijk binnen, drempels zijn er niet. Gastvrouwen heten je welkom en stellen je op je gemak. Geen enkele vraag is hun vreemd. De koffie en thee staan klaar. Als je toch in de buurt bent, loop even binnen.

Copernikkel heeft allerlei buurtactiviteiten in huis. De Klussendienst en de Reparatiestraat waar deelnemers voor en samen met andere bewoners hun handige handen uit de mouwen steken, de Boschveldband en sinds kort het Boschveldkoor die regelmatig in de wijk optreden, de Boschveldtuin die groeit en bloeit.

En andersom

En wat te denken van de BoschveldWereldkeuken, die de internationale keuken op de kaart heeft gezet, de Buurtvrouwen die bewoners thuis bezoeken en de mensen van De Vrije PC die computers herstellen, les geven en computers weggeven aan bewoners die ze hard nodig hebben. De Fietswerkplaats niet te vergeten, waar bewoners al ruim tien jaar fietsen repareren voor zichzelf en anderen, de NaaiMeetup, waar vrouwen de mooiste kleding maken. De Taallesen en Maakplaats073 natuurlijk. Sommige activiteiten bestaan kort, andere al meer dan tien jaar. Het zijn initiatieven waar bewoners elkaar sterker maken en van elkaar leren. De een betekent wat voor de ander. En andersom.

Iedereen telt mee

Zoals alle bewonersinitiatieven die bij Copernikkel een thuis vinden, heeft de werkwinkel een aanpak

die past bij de wijk: de Boschveld-manier. Die gaat uit van gelijkwaardigheid, vertrouwen en respect. Zelf aanpakken en zelf verantwoordelijkheid nemen. Niet alleen meedoen, maar samen de 'tent' draaien. Zo'n aanpak heeft draagkracht en toekomst, omdat die het fundament van bewoners zelf is. Elkaar ontmoeten en leren kennen is de rode draad. Jij bent er voor een ander en de ander is er voor jou. Boschveld groeit en bloeit op een geleidelijke en natuurlijke manier. Met oog voor ieders talent, stap voor stap en in eigen tempo.

Meer weten?

Bel (06 252 15 340) of mail (info@copernikkel.nl) naar Copernikkel. Of loop even binnen aan de Copernicuslaan 308 of 322 in het winkelcentrum van Boschveld.

'Familie Boschveld' cursief

Terwijl Nederland zucht onder de ergste winterstorm sinds jaren, is Boschveld het toneel van een bijzondere wijkvoorstelling. Op 18 en 19 januari 2018 brengt bewoner en theatermaakster Janneke Franke *Familie Boschveld* 'op de planken'. Dat doet zij samen met zo'n tachtig acteurs, muzikanten, zangers, dansers, verhalenvertellers en mensen achter de schermen, veelal uit Boschveld zelf. De muziek- en theaterroute – deels buiten, deels binnen – is een echte wijkproductie waarin de verhalen van bewoners als een rode draad door de twee avonden lopen. De voorstellingen trekken 'volle zalen' en de reacties zijn lovend. 'Daar kan Boschveld weer trots op zijn.'